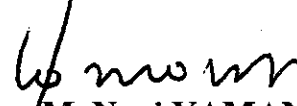

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Orman Bakanı Sayın Veysel Eroğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

M. Nuri YAMAN
Muş Milletvekili

Van Gölü'nün kuzeyinde Aladağ'dan ve Muratbaşı Dağı'ndan çıkan kolların birleşmesiyle oluşan ve toplam uzunluğu 722 km. olan Murat Nehri; Karaköse yakınlarında Eleşkirt yöresinden gelen kolları aldıktan sonra güneybatıya doğru akarak Malazgirt Ovası'na gelir. Bingöl Dağları'ndan inen Hınıs Suyu'nu aldıktan sonra sert dirsekler çizerek Muş Ovası'na kuzeyden girer ve burada Nemrut Dağı'ndan gelen Karasu'yu içine alır. Batıya doğru akarak dar boğazlardan ve Palu önünden geçer. Soldan Elazığ'ın Ulu Ovası'ndan gelen Harinket Suyu'nu ve sağdan da Tunceli'nin Munzur-Peri Suyu'nu alarak Keban yakasında Fırat'ın öteki kolu Karasu ile birleşir. Elazığ yakınlarında bu nehir üzerinde kurulan Keban barajı Murat Nehrinin suyunu toplayarak Türkiye'nin en büyük sun'i gölünün meydana gelmesine sebep olmuştur.

Nehrin bulunduğu bölgede çok yüksek dağların olması, çok kar yağması ve yine yağmurun bölgeye fazla düşmesi birçok gür su kaynağının oluşmasına sebep olmuştur. Bu gür kaynaklardan doğan çeşitli kollar yukarıda da belirtildiği gibi Murat Nehri'ni besleyerek onun, debisi yüksek ve güçlü bir akarsu olmasını sağlamıştır. Murat Nehri'nin sahip olduğu bu özellikler doğru bir biçimde değerlendirildiğinde hem bölge ekonomisi hem de ulusal ekonomi açısından önemli artı değerler yaratacak niteliktedir.

Ülkemizin ekonomik ve sosyal bakımdan kalkınmasının sağlanması için endüstrileşme bir hedef olduğuna göre bu endüstrinin ve diğer kullanıcı kesimlerin ihtiyacı olan enerjinin, yerinde, zamanında ve güvenilir bir şekilde karşılanması gerekmektedir. Devlet Su İşleri'nden alınan bilgilere göre Türkiye; "Brüt Hidroelektrik Enerji" bakımından Avrupa'nın ikincisi olmasına rağmen "Kullanılan Potansiyel ve Ekonomik HES Potansiyel" oranı bakımından maalesef sonuncu sıradadır.

Yine aynı şekilde tarıma elverişli alanların modern sulama teknikleri kullanılarak sulanması ve tarımsal gelişmenin endüstriyel gelişmeyle birlikte ülke ekonomisine maksimum katkısının sağlanması gerekmektedir.

Yukarıda ifade edilenler göz önüne alındığında;

- 1- Murat Nehri üzerinde bu güne kadar kaç baraj kurulmuştur?
- 2- Faaliyette bulunan barajların hem tarımsal sulama hem de enerji bakımından üretime katkısı ve yaratmış olduğu ekonomik değerler ne düzeydedir? Amaçlanan hedeflere ulaşılmış mıdır?
- 3- Sulama ve enerji ihtiyacının karşılanması ile ilgili olarak hali hazırda kaç proje-etüt çalışması yapılmaktadır? Bu projeler nerelerde yer almaktadır?
- 4- Proje-etüt çalışması bitip de inşaat safhasına geçilen kaç proje mevcuttur?